

TIEDOTE

Elintarvikemarkkinavaltuutetulle uusia keinoja puuttua elintarvikeketjun epäreiluihin kauppatapoihin

Tasavallan presidentti on 29.1.2021 vahvistanut elintarvikemarkkinalain muutoksen. Lakia sovelletaan 1.11.2021 alkaen. Ennen lain voimaantuloa tehdyt toimitussopimukset on muutettava uudistetun elintarvikemarkkinalain mukaisiksi laissa säädetyn siirtymäajan puitteissa. Sopimusten tulee olla uudistetun lain mukaisia viimeistään 1.5.2022.

Elintarvikemarkkinalain uudistuksella pyritään parantamaan elintarvikemarkkinoiden toimivuutta ja heikommassa asemassa olevan osapuolen asemaa elintarvikeketjussa. Uudistuksen tavoitteena on selkeyttää maataloustuotteilla ja elintarvikkeilla käytävän kaupan ehtoja ja pelisääntöjä. Sen tavoitteena on myös lisätä oikeudenmukaisuutta elintarvikeketjussa.

Uudistuksen taustalla on Euroopan parlamentin ja neuvoston kauppatapadirektiivin eli niin sanotun UTP-direktiivin (Unfair Trading Practices) (2019/633) kansallinen täytäntöönpano. Direktiivillä pyritään yhdenmukaistamaan hyvän kauppataavan vastaisten käytäntöjen kansallista sääntelyä.

Lain keskeinen muutos on UTP-direktiivissä määriteltyjen yksityiskohtaisten kauppatapojen koskevien kieltojen sisällyttäminen osaksi elintarvikemarkkinalakia. Uudistuneessa laissa kielletään vastaisuudessa muun muassa liian pitkät maksuajat, tilausten viime hetken peruutukset, sopimusehtojen yksipuoliset muutokset ja kaupalliset kostotoimet. Uudistuvan lain myötä elintarvikemarkkinavaltuutetun mahdollisuudet puuttua epäreiluihin käytäntöihin laajenevat. Jatkossa valtuutettu voi esimerkiksi asettaa kieltoja ja tehdä seuraamusmaksuesityksiä. Elintarvikemarkkinalain lähtökohtana säilyy kuitenkin toiminnan vapaaehtoinen muokkaaminen lain mukaiseksi ja riitojen ratkaiseminen valtuutetun edistämien neuvotte-luin.

Elintarvikemarkkinavaltuutettu jatkaa UTP-direktiivin edellyttämänä valvontaviranomaisena. Uusi sääntely laajentaa valtuutetun toimintakenttää huomattavasti. Vastaisuudessa se kattaa myös julkisen sektorin toimijat sekä hotelli- ja ravintola-alan.

Elintarvikeketjun toimijoiden on hyvä ottaa huomioon toimitussopimuksissaan uudistuvan elintarvikemarkkinalain säännökset hyvissä ajoin. Elintarvikemarkkinavaltuutetun toimisto neuvoo ja opastaa mielellään alan toimijoita lainmuutokseen liittyvissä kysymyksissä. Valtuutetun toimisto valmistautuu uudistuvaan sääntelyyn esimerkiksi toteuttamalla kyselytutkimuksen, jonka avulla selvitetään tarvetta uudistetun elintarvikemarkkinalain soveltamisohjeille.

Lisätietoja:

Elintarvikemarkkinavaltuutettu Olli Wikberg

Sähköposti: etmv@etmv.fi

Puh. +358 29 520 5533